

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **Bc. J. F., DiS.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený Mgr. T. Č., obecným zmocněncem,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Ministerstvo obrany, ředitel sekce rozvoje a plánování schopností**,
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 01 Praha 6,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2017, č. j. MO 105425/2017-1122,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2017, č. j. MO 105425/2017-1122, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a byl potvrzen personální rozkaz ředitele Krajského vojenského velitelství Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 3. 2017, č. j. 166/2017-4773. Správní orgán I. stupně zmíněným personálním rozkazem zamítl Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žádost žalobce o přeložení k Výcvikové skupině aktivních záloh při velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov a zařazení na služební místo mladší instruktor s plánovanou hodností rotmistr podle § 145a odst. 1 písm. h) zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), za použití § 2 odst. 2 zákona č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích v záloze“), a podle čl. 5 písm. a) rozkazu ministra obrany č. 22/2016, průběh vojenské činné služby a některé právní poměry vojáků v záloze, ve znění účinném do 29. 3. 2018 (dále jen „rozkaz č. 22/2016“). Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce uvedl, že dne 13. 2. 2017 požádal o přeložení k jednotce aktivních záloh Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově a zároveň s tím o zařazení na služební místo instruktora výcvikové skupiny aktivní zálohy Centra základní přípravy daného útvaru a o jmenování do příslušné hodnosti na dané služební místo, hodnosti rotmistra. Tomu předcházely neformální konzultace přestupu s nadřízenými, velitelem družstva, velitelem čety a byl mu jimi udělen neformální souhlas. Žalobce se ztotožnil se skutkovými zjištěními správních orgánů a uvedl, že byl jmenován do aktuální hodnosti svobodníka dne 1. 2. 2016. Nesouhlasil však s právním posouzením věci, neboť správní orgány posoudily věc podle nesprávného právního předpisu. Správní orgány postupovaly pouze podle § 5 zákona o vojácích v záloze a čl. 3 odst. 3 a čl. 4 rozkazu č. 22/2016, ale dle mínění žalobce měly správní orgány postupovat na základě § 2 odst. 2 zákona o vojácích v záloze podle zákona o vojácích z povolání, k jehož provedení byl vydán rozkaz ministra obrany č. 63/2015, některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání. Konstatoval, že správní orgány nesprávně aplikovaly § 5 zákona o vojácích v záloze, podle něhož nesplnil minimální dobu zařazení v hodnosti svobodníka. V případě žalobce nebyla doba zařazení v hodnosti relevantní s ohledem na specialitu zákona o vojácích z povolání provedenou čl. 15 odst. 2 rozkazu č. 63/2015. Zdůraznil, že zákon o vojácích v záloze neobsahuje komplexní úpravu služebního zařazení, zařazení do hodnostního sboru a jmenování do hodnosti, jejichž předmětem byla žádost žalobce a o kterých je ve věci nutno rozhodnout podle § 43 uvedeného zákona. Tyto instituty jsou upraveny v zákoně o vojácích z povolání, což plyne i z toho, že zákon o vojácích v záloze nejmenuje jednotlivé hodnosti nebo hodnostní sbory, obdobně je totiž použit dle § 2 odst. 2 zákona o vojácích v záloze § 7 zákona o vojácích z povolání. Upozornil na to, že zákon o službě vojáků v záloze se od úpravy zákona o vojácích z povolání liší pouze v tom, že stanovuje jinou minimální dobu zařazení v hodnosti, než jak je tomu u zákona o vojácích z povolání. V ostatním ovšem dle žalobce služební orgán postupuje totožně jako u vojáků z povolání, a to včetně rozkazů ministra obrany, které uvedený zákon provádějí. Poukázal na to, že formulační rozdílnost mezi dobou zařazení v hodnosti podle zákona o vojácích v záloze a dobou výkonu služby v hodnosti podle zákona o vojácích z povolání plyne z nutnosti započítat dobu zařazení vojáka v záloze i v čase, ve kterém není povolán do služebního poměru, v ostatním jde o přímo konkurující ustanovení.
3. Žalobce považoval argumentaci žalovaného, že zákon o vojácích z povolání, a tím i rozkaz č. 63/2015 „s aplikací na vojáky v záloze počítá jen potud, pokud je voják v záloze povolán do služebního poměru, jinak však ne“, za nesmyslnou. Poukázal na to, že již v záhlaví žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že rozhoduje jako příslušný odvolací orgán Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v souladu s § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. V době rozhodování žalovaného přitom žalobce nebyl povolán do služebního poměru, v takovém případě by tedy žalovaný nebyl příslušným odvolacím orgánem. Konstatoval, že žalovaný odvozuje svou pravomoc ze zákona o vojácích z povolání, načež v odůvodnění svého rozhodnutí argumentuje tím, že zákon o vojácích z povolání se použije pouze v době, kdy je voják v záloze povolán do služebního poměru, což žalobce v dané době nebyl.

4. Žalobce poukázal na to, že správný postup správních orgánů vyplývá ze zákona o vojácích z povolání a je explicitně stanoven v čl. 15 odst. 2 rozkazu č. 63/2015, podle něhož *voják se jmenuje do hodnosti, která je stanovena pro služební místo, na které se služebně zařazuje, splňuje-li dobu výkonu služby v hodnosti podle § 8 zákona. To neplatí, pokud je voják zařazován do vyššího hodnostního sboru, u kterého je stanoven vyšší kvalifikační předpoklad, a současně jmenován do hodnosti o více než jeden stupeň vyšší*. Veškeré podmínky stanovené v druhé větě tohoto ustanovení žalobce splňoval, s čímž se správní orgány ztotožnily. Z uvedené výjimky podle žalobce vyplývalo, že daná úprava je speciální k obecné úpravě stanovující minimální dobu výkonu služby v hodnosti, a měla tak i aplikační přednost. Vzhledem ke specialitě této úpravy a subsidiaritě zákona o vojácích z povolání i na poměry vojáků v záloze tak měl žalovaný dle přesvědčení žalobce postupovat právě tímto způsobem. Žalobce dále uvedl, že čl. 15 odst. 2 rozkazu č. 63/2015 je v této části ve vztahu speciality k čl. 3 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 rozkazu č. 22/2016. Čl. 4 odst. 1 rozkazu č. 22/2016 obsahuje obecnou formulaci a úpravu podmínek pro zařazení do vyšší hodnosti a čl. 3 odst. 3 téhož rozkazu se zabývá stavem, kdy je voják v hodnosti pouze o jeden stupeň nižší, než je hodnost stanovená v novém služebním zařazení. Z toho dle žalobce vyplývala aplikační přednost čl. 15 odst. 2 rozkazu č. 63/2015, který popisuje zvláštní případ, kdy je voják zařazován do vyššího hodnostního sboru, u kterého je stanoven vyšší kvalifikační předpoklad, a současně jmenován do hodnosti o více než jeden stupeň vyšší. Popisoval tedy situaci, kdy např. vysokoškolsky vzdělaný voják je nejprve zařazen v hodnostním sboru, pro který je kvalifikačním předpokladem „pouze“ úplné středoškolské vzdělání. Důvodnost tohoto ustanovení je dle žalobce zcela zřejmá, smyslem je neplýtvat lidskými zdroji vyšších kvalifikací v Armádě České republiky a nestanovovat jim překážky v kariérním postupu na vyšší hodnostní sbor v případě, že splňoval podmínky pro zařazení do tohoto hodnostního sboru již v době, kdy do armády vstupoval. Uvedl, že postup správních orgánů pokulhává též výkladem teleologickým. Podle mínění správních orgánů by bylo možno žalobce služebně zařadit spolu se zařazením do hodnostního sboru a jmenováním do hodnosti rotmistra v případě, že by čerstvě do armády vstupoval, když v ní ovšem již byl povýšen, povýšit jej takto nelze. Zdůraznil, že tato nerozumná úvaha by opět znamenala plýtvání lidskými zdroji, jakož by i zcela nerozumně umožňovala povyšovat nezkušené vojáky, ale neumožňovala by povýšit vojáky zkušené.
5. Uvedl, že aplikace rozkazu č. 63/2015 na vojáky v záloze vyplývá z čl. 20 a násl. tohoto rozkazu. Žalovaný argumentoval, že rozkaz č. 22/2016 na rozdíl od rozkazu č. 63/2015 výslovně neupravuje povýšení i při nesplnění minimální doby setrvání v hodnosti, čímž je ale dle žalobce bez dalšího naplněno kritérium § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, jež hovoří o aplikaci zákona o vojácích z povolání, a tedy i rozkazu č. 63/2015, který tento postup výslovně připouští. Už vůbec se podle názoru žalobce nelze spokojit s argumentem, že tuto možnost nepřipouští rozkaz č. 22/2016, neboť taková úvaha by znamenala, že rozkaz č. 63/2015 je se zákonem o vojácích z povolání v rozporu, který je v příslušné části obdobný, a taktéž výslovně neupravuje danou situaci, což by bylo porušením legální

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

licence a zásady zákonného dovolení dle čl. 2 Ústavy, neboť by žalobci byla stanovena povinnost nikoliv na základě zákona, v mezích a způsoby upravenými zákonem, ale povinnost nebo právo by bylo stanoveno na základě rozkazu ministra obrany, který je pouze administračním vodítkem pro aplikaci práv a povinností stanovených v zákoně. Dále uvedl, že formulace žalovaného, že zákon o vojácích v záloze neobsahuje podobnou úpravu, a tak je třeba vyjít z absence úpravy, je v přímém rozporu se subsidiaritou zákona o vojácích z povolání a nelze vycházet ani z preambule rozkazu č. 63/2015. Upozornil na to, že i pokud by uvedený rozkaz nebyl aplikovatelný na vojáky v aktivní záloze, lze ho použít jako interpretační vodítko, podle něhož je zcela zřejmé, že institut *jmenování do vyšší hodnosti* je odlišný od *jmenování do hodnosti* při *zařazování na služební místo a do hodnostního sboru*, což je situace žalobce.

6. Zdůraznil, že čl. 3 odst. 3 rozkazu č. 22/2016, o který se žalovaný opírá, je aplikován na situace, kdy je voják zařazován na nové služební místo. Poznamenal, že tímto ustanovením je upravena situace, kdy voják buď vstupuje do aktivních záloh, byť má již danou hodnost vyšší než vojin např. proto, že jde o bývalého vojáka z povolání, nebo jde o situace, kdy voják absolvoval kurz základní přípravy a hned nato je jmenován do hodnosti svobodníka. Zastával názor, že na jeho situaci se tento článek neaplikuje, neboť jsou jím upraveny jiné situace, jelikož v jeho případě nejde o nové služební místo, ale jde pouze o zařazení, toto místo kvůli žalobci nově nevzniklo, jako je tomu v případě příchodu nového vojáka, protože tehdy se početní stav vojáků zvyšuje, v případě žalobce zůstává počet vojáků stejný, o novosti místa tak lze hovořit právě jen ve shora uvedených dvou příkladech. Uvedl, že z čl. 4 rozkazu č. 22/2016 plyne, že není opomenuto výslovné zmínění *jmenování do vyšší hodnosti*, které značí ponechání v hodnostním sboru a kariérním postupu v daném služebním zařazení, ale přeložení. Z čl. 5 tohoto rozkazu dle přesvědčení žalobce jasně vyplývalo, že podnět na *jmenování vojáka do vyšší hodnosti* zpracovává velitel vojenského útvaru vojáka, a to na základě služebního hodnocení. V případě žalobce ovšem bylo rozhodováno na základě jeho žádosti o přeložení, nikoliv z podnětu velitele vojenského útvaru, z čehož jasně plyne, že jde ve smyslu zákona o vojácích v záloze o jinou situaci, neboť řízení o přeložení je zahájeno žádostí, o které má být vydáno meritorní rozhodnutí. Zdůraznil, že i rozkazem č. 22/2016 je znovu zřejmé vysloven rozdíl mezi *jmenováním do vyšší hodnosti* a *zařazením do hodnostního sboru a jmenováním do hodnosti*. Žalovaný tak podle žalobce tento rozkaz nesprávně aplikoval na případ, na který se nevztahuje, když tento rozkaz se zjevně týká pouze úpravy hodnosti vojáka, který zůstává u stejného útvaru se stejným služebním zařazením, naproti tomu u žalobce šlo o přeložení k jinému útvaru s jiným služebním zařazením.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Poukázal na to, že žalobce ke dni podání své žádosti nedosáhl vyššího vzdělání a doba zařazení v hodnosti svobodník mu uplyne ke dni 1. 2. 2018, a proto nesplnil podmínky obsažené v § 5 odst. 1 písm. a) zákona o vojácích v záloze pro zařazení do vyšší hodnosti. Nesouhlasil s názorem žalobce, že měl postupovat dle § 2 odst. 2 zákona o vojích z povolání a rozkazu č. 63/2015, neboť čl. 15 odst. 2 uvedeného rozkazu ve spojení s čl. 8 téhož rozkazu se týká zcela výlučně doby trvání služebního poměru vojáka z povolání, nikoliv vojáka v aktivní záloze. Dále uvedl, že žalobce nesplnil veškeré kvalifikační předpoklady, žalobce naplnil pouze předepsané vzdělání pro danou hodnost, nikoliv již dobu zařazení ve stávající funkci a odkaz žalobce na čl. 15 odst. 2 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozkazu č. 63/2015 není adekvátní. Poznamenal, že žalobce v hodnosti svobodníka je v současnosti veden v hodnostním sboru mužstvo oproti hodnocení rotmistr, která je vedena v hodnostním sboru praporčíků a přesahuje hodnostní sbor poddůstojníků. Žalovaný svou pravomoc k vydání žalobou napadeného rozhodnutí neodvozoval ze zákona o vojácích z povolání, jak uváděl žalobce, ale dle zákona o vojácích v záloze (§ 2 odst. 2), kdy se ustanovení zákona o vojácích z povolání použijí obdobně, pokud zákon o vojácích v záloze nestanoví jinak.

8. Zdůraznil, že rozkaz č. 63/2015 výslovně stanoví, že je vydáván k zabezpečení jednotného postupu služebních orgánů při řízení o průběhu služby vojáků z povolání. Uvedl, že pokud uvedený rozkaz v některých ustanoveních pojednává o vojácích v záloze, přímo uvádí „*voják v záloze*“ (např. čl. 19 – 22). Konstatoval, že žalobce je vojákem v aktivní záloze a zákon o vojácích v záloze ani rozkaz č. 22/2016 žádnou podobnou právní úpravu jmenování do hodnosti neobsahují. Podle žalovaného není možné všeobecně vykládat § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání tak, že se ohledně služebního poměru vojáka v aktivní záloze použijí ustanovení zákona o vojácích z povolání obdobně na navazující a prováděcí právní akty. Uvedl, že čl. 15 a 16 rozkazu č. 63/2015 pojednává pouze o vojácích z povolání, teprve díl 2. předmětného rozkazu se výslovně týká vojáků v aktivní záloze. Upozornil na to, že doba výkonu služby v hodnosti je rozdílná, u vojáků z povolání ji stanovuje § 8 zákona o vojácích z povolání, u vojáků v aktivní záloze pak § 5 zákona o vojácích v záloze. Žalovaný byl toho názoru, že u žalobce je nutno vycházet z dikce zákona o vojácích v záloze, který jasně stanovuje podmínky doby zařazení v hodnosti pro jmenování do vyšší hodnosti.
9. Uvedl, že žalobce má své služební místo jako velitel družstva u Pěší roty aktivních záloh při Krajském vojenském velitelství Ústí nad Labem a v případě jeho přeložení k jinému útvaru by šlo o nové služební místo. Poznamenal, že zákon o vojácích v záloze nestanovuje žádnou dobu zařazení v hodnosti vojin pro jmenování do vyšší hodnosti, a proto je skutečně možné, aby byl voják v hodnosti vojin jmenován do vyšší hodnosti bez vazby na dobu jeho zařazení v hodnosti. Zdůraznil, že i když se žalobci zdá daná situace absurdní, dikce zákona ji plně umožňuje.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

10. V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že i kdyby se rozkaz č. 63/2015 nepoužil na službu vojáků v aktivní záloze, z důvodu subsidiarity zákona o vojácích z povolání jsou postup ke jmenování žalobce do hodnosti rotmistra, zařazení na služební místo instruktora a zařazení do hodnostního sboru praporčíků možné již na základě tohoto zákona. Zdůraznil, že zákon o vojácích v záloze a rozkaz č. 22/2016 upravuje pouze jmenování do vyšší hodnosti, tedy povýšení a postup v rámci pomyslného „kariérního žebříčku“ u stejného útvaru, o čemž svědčí i čl. 5 rozkazu č. 22/2016, podle něhož je jmenování do vyšší hodnosti zpracováno na podnět velitele vojenského útvaru vojáka, nikoliv k žádosti samotného vojáka o zařazení na služební místo, do hodnostního sboru a do hodnosti, jako je tomu v posuzovaném případě. Zdůraznil, že v čl. 20 a násl. rozkazu č. 63/2015 je míněn pouze voják v záloze, nikoliv voják v aktivní záloze; vojákem v záloze je bývalý voják z povolání, který i po skončení svého služebního poměru vojáka profesionála zůstává v záloze. Na tyto případy se uvedený díl rozkazu vztahoval, o vojácích v aktivní záloze výše uvedený interní předpis mlčí, neboť se skutečně v době svého vzniku na vojáky v aktivní záloze nevztahoval. Poukázal na to, že i pokud by se skutečně vztahoval čl. 20 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozkazu č. 63/2015 i na žalobce, jak tvrdí žalovaný, pak mělo být v souladu s tímto ustanovením rozhodnuto o jmenování do hodnosti pro služební místo, na které se žalobce domáhal služebně zařadit, hodnosti rotmistra na služebním místě instruktora, neboť podmínky pro takový postup jsou stanoveny v čl. 21 daného rozkazu a žalobce je splňuje. Žalobce opětovně zdůraznil, že subsidiarita zákona o vojácích z povolání zcela přirozeně znamená i subsidiaritu prováděcích předpisů i interních normativních aktů.

11. Nesouhlasil s argumentem žalovaného, že se rozkaz č. 63/2015 nepoužije na vojáky v aktivní záloze z důvodu jazykového výkladu preambule zmíněného rozkazu, neboť tento rozkaz, jakož i zákon o vojácích z povolání vznikl v době, kdy se na vojáky v aktivní záloze nevztahovaly. Neztotožnil se ani se striktním jazykovým výkladem žalovaného, když i samotný rozkaz č. 22/2016 zjevně zaměňuje pojmy, když v čl. 4 odst. 1 užívá pojmu voják, v čl. 2 a 3 používá pojmu vojáka v aktivní záloze a v čl. 4 a 5 vojáka v záloze. Podle žalobce se jednalo o jazykovou nedisciplinovanost autora, nikoliv jeho záměr; teleologický výklad je zřejmý, míněna je táž osoba. Pro dokreslení situace žalobce uvedl, že vykonává činnost pro služební místo rotného, placen je jako četař, jmenován je do hodnosti svobodník a nelze ho jmenovat do hodnosti rotmistra. Tato skutečnost podle mínění žalobce dokresluje skutečné zdůvodnění postupu žalovaného. Uvedl, že pokud by správní orgány postupovaly shodně i u žádosti žalobce, zařadily by jej na kýžené služební místo instruktora, byť v jiné hodnosti. Správní orgán I. stupně privileguje Pěší rotu aktivních záloh při Krajském velitelství v Ústí nad Labem, tedy vlastní útvar, a nejen žalobci klade překážky při jeho vůli tuto rotu opustit, obzvlášť na místo s vyšší hodností.

Další podání žalobce

12. Žalobce podáním ze dne 7. 6. 2018 doložil novelizovaný rozkaz č. 22/2006, podle jehož čl. 4 odst. 2 v novém znění je patrné, že se Armáda České republiky ztotožňuje s argumentací žalobce. Navrhl proto, aby s uvedenou skutečností byl konfrontován žalovaný a aby se s ní zřetelným způsobem vypořádal.

Vyjádření žalovaného k dalšímu podání žalobce

13. Žalovaný v reakci na doložení novelizovaného rozkazu č. 22/2016 žalobcem uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 5. 2017 a právní moci nabylo dne 3. 6. 2017, přičemž novelizovaný rozkaz nabyl účinnosti 30. 3. 2018, a tudíž nemá tato úprava s ohledem na § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na posouzení předmětné věci vliv.

Posouzení věci soudem

14. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
15. K požadavku žalobce, že chtěl být osobně přítomen vyhlášení rozsudku, soud uvádí, že je-li ve správním soudnictví ve věci rozhodnuto bez jednání, rozsudek soud vyhlásí vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu po dobu čtrnácti dnů; den vyhlášení se na písemném vyhotovení poznamená (§ 49 odst. 12 s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

s.). Po stejnou dobu je zkrácené písemné vyhotovení rozsudku bez odůvodnění zveřejněno též způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 50l odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s.). Jelikož byly splněny podmínky pro rozhodnutí věci bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., jak je výše popsáno, soud jen za účelem vyhlášení rozsudku nenařizoval jednání, a proto soud žalobce ani nevyrozumíval o místu a datu vyhlášení rozsudku.

16. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
17. Soud nepřehlédl, že dle § 151 zákona o vojácích z povolání je návrh na přezkoumání rozhodnutí služebního orgánu soudem možno podat ve lhůtě 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Tato zvláštním zákonem stanovená jiná lhůta se však pro podání správní žaloby u vojáků v aktivní záloze neuplatní, neboť zákon o vojácích z povolání se použije jen na služební poměr vojáka v aktivní záloze, nikoli pro stanovení procesní lhůty pro podání správní žaloby. Jelikož zákon o vojácích v záloze neobsahuje zvláštní úpravu lhůty pro podání žaloby, vycházel soud z obecné úpravy obsažené v § 72 odst. 1 s. ř. s.
18. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce je vojákem v aktivní záloze a že žalobce byl ke dni 1. 2. 2016 jmenován do hodnosti svobodníka. Dále se účastníci shodují v tom, že žalobce podal dne 13. 2. 2017 žádost o přeložení k jednotce aktivních záloh Velitelství vojenského výcviku – vojenské akademie ve Vyškově a zároveň s tím o zařazení na služební místo mladší instruktor s plánovanou hodností rotmistr.
19. Žalobce učinil předmětem soudního přezkumu pouze právní posouzení, zda správní orgány rozhodly v souladu se zákonem o vojácích v záloze a zákonem o vojácích z povolání a rozkazy, které tyto zákony provádějí, o zamítnutí jeho žádosti o přeložení k výše uvedené jednotce aktivních záloh.
20. Podle § 2 odst. 1 zákona o vojácích v záloze *voják v záloze, který nastoupil výkon vojenské činné služby (dále jen „voják v záloze ve službě“), je ve služebním poměru k České republice. Podle odst. 2 platí, že na služební poměr vojáka v záloze ve službě se použijí ustanovení zákona o vojácích z povolání obdobně, nestanoví-li tento zákon jinak.*
21. Podle § 4 téhož zákona *fyzická osoba se odvedením při odvodním řízení stane vojákem v záloze a náleží jí vojenská hodnost (dále jen „hodnost“) vojín.*
22. Podle § 5 odst. 1 téhož zákona *doba zařazení v hodnosti pro jmenování do vyšší hodnosti činí*
 - a) 2 roky v hodnosti svobodník, desátník, četař a plukovník,
 - b) 3 roky v hodnosti rotný, rotmistr, poručík a nadporučík,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

c) 4 roky v hodnosti nadrotmistr, kapitán a major,

d) 5 let v hodnosti praporčík, nadpraporčík, štábní praporčík a podplukovník.

23. Podle § 6 odst. 1 zákona o vojácích v záloze platí, že nedosáhl-li voják v záloze hodnosti stanovené pro služební místo, na které je předurčen rozhodnutím o zařazení do aktivní zálohy, lze ho do hodnosti jmenovat po splnění podmínek pro jmenování do ní.
24. Podle § 33 odst. 1 věty první zákona o vojácích v záloze pro zařazení vojáka v záloze do aktivní zálohy se použijí ustanovení zákona o vojácích z povolání upravující podmínky pro přijetí do služebního poměru vojáka z povolání obdobně. Podle odst. 2 v rozhodnutí o zařazení do aktivní zálohy se uvede hodnost, která vojákovi v aktivní záloze přísluší, vojenský útvar nebo vojenské zařízení, pro který je voják v aktivní záloze připravován, služební místo a jemu odpovídající hodnost, výše odměny nebo motivační odměny a doba zařazení do aktivní zálohy.
25. Podle § 47 téhož zákona na služební poměr vojáků v záloze podle tohoto zákona se ustanovení § 5 odst. 5, § 6 odst. 2, 5 a 6, § 6a, 7, 10, 10a, 11, 12, 18 až 20, 21a, 22, 32 až 38, 42, § 59 odst. 2 písm. g), § 60, 61, 61a, 64, 68a, 68e až 68g, 69, 70, 70a, 70b, 97, 97a, 131 až 143 zákona o vojácích z povolání nepoužijí.
26. Soud považuje za nutné se nejprve vyjádřit ke vztahu zákona o vojácích v záloze k zákonu o vojácích z povolání. Ve vzájemném vztahu těchto dvou zákonů se uplatní právní zásada *lex specialis derogat generali*, která stanoví, že zvláštní úprava, tj. užší právní norma, má přednost před úpravou obecnou, tj. normou širší, která se uplatní jen tam, kde zvláštní právní předpis věc neupravuje. Tento korelativní vztah speciality a subsidiarity existuje mezi mnoha předpisy. Zákon o vojácích z povolání je k zákonu o vojácích v záloze, jak plyne zejména z § 2 odst. 2 zákona o vojácích v záloze (ale např. i z § 33 či § 47 téhož zákona), právním předpisem obecným, a použije se pouze tehdy, pokud zákon o vojácích v záloze vlastní úpravu některého institutu neobsahuje.
27. Soud pokládá za potřebné se též vyjádřit k povaze rozkazů č. 63/2015 a č. 22/2016. V případě těchto rozkazů se jedná o pokyny (interní normativní akty), které mají zajišťovat jednotný postup služebních funkcionářů při provádění zákona o vojácích z povolání nebo zákona o vojácích v záloze. Nejde tedy o právní předpis nižší právní síly (v projednávaném případě by se muselo jednat o vyhlášku), který by musel být vyhlášen (publikován) i ve Sbírce zákonů, neboť dle čl. 79 odst. 3 Ústavy by Ministerstvo obrany mohlo vydat právní předpis v případě, že by k tomu bylo zákonem zmocněno a bylo by to na základě zákona a v jeho mezích. V případě uvedených rozkazů chybí již jen zákonné zmocnění pro to, aby Ministerstvo obrany mohlo k průběhu služby vojáků v aktivní záloze vydávat právní předpisy. Tyto pokyny tedy jako interní normativní akty představují pro správní orgány pokyn nadřízeného orgánu. Ve vztahu služební nadřízenosti a podřízenosti obecně platí povinnost řídit se pokyny nadřízeného služebního orgánu, avšak jen jestliže dané pokyny neodporují zákonu.
28. Na projednávanou věc je tedy nutné v otázkách týkajících se zákona o vojácích v záloze primárně vycházet z rozkazu č. 22/2016, jenž se týká právních poměrů vojáků v aktivní záloze. Rozkaz č. 63/2015, jenž provádí zákon o vojácích z povolání, lze na vojáky v aktivní záloze využít pouze v těch otázkách, které by se výslovně týkaly vojáků v aktivní záloze; nelze tedy dovozovat automatickou aplikaci tohoto rozkazu na zákon o vojácích v záloze, jak činí žalobce, neboť je třeba respektovat různou povahu a účel zákona o vojácích

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

z povolání a zákona o vojácích v záloze. Je tedy nutné vnímat zřejmé odlišnosti služebního poměru vojáka z povolání a služebního poměru vojáka v aktivní záloze a z toho plynoucí rozdílnost v předmětu úpravy zmíněných rozkazů a adresátech, na které rozkazy dopadají.

29. V posuzované věci je zřejmé, že žalobce je jako voják v aktivní záloze ve služebním poměru k České republice. Základní náležitostí ve věci služebního poměru vojáka v aktivní záloze je mj. jmenování do hodnosti a služební zařazení [srov. § 33 odst. 2 a § 43 písm. a) a b) zákona o vojácích v záloze]. Změna služebního zařazení či jmenování do jiné hodnosti tak představuje změnu služebního poměru, tj. modifikaci předchozího rozhodnutí o služebním zařazení a jmenování do hodnosti.
30. Soud konstatuje, že zákon o vojácích v záloze neupravuje samostatně otázku služebního zařazení vojáka v aktivní záloze, a tedy ani změnu služebního zařazení. Tento zákon v § 5 a § 6 pouze kodifikuje dobu zařazení do hodnosti a jmenování do hodnosti a její úpravu, která i tak dle názoru soudu není celistvá. Podle přesvědčení soudu je tedy namíste aplikovat úpravu obsaženou v § 6 odst. 3 věty první zákona o vojácích z povolání, podle něhož *voják je služebně zařazen na služební místo podle dosažené kvalifikace, doby výkonu služby v hodnosti a závěrů služebního hodnocení*. Pro zařazení na jiné služební místo musí tedy žalobce splnit nejen požadovanou kvalifikaci, ale též dobu výkonu služby v hodnosti, přičemž je nutno přihlídnout též k závěrům služebního hodnocení. Doby výkonu služby v hodnosti, resp. slovy zákona o vojácích v záloze dobu zařazení do hodnosti, upravuje zcela autonomně § 5 zákona o vojácích v záloze. Pro hodnost svobodník, do níž byl žalobce naposledy jmenován, stanoví toto ustanovení pro jmenování do vyšší hodnosti dobu 2 let [§ 5 odst. 1 písm. a)]. Odst. 2 téhož ustanovení určuje, že v případě dosažení vyššího vzdělání může být voják v záloze při novém služebním zařazení jmenován do vyšší hodnosti i za dobu kratší, ovšem jen tehdy, pokud je tato doba delší než polovina doby stanovená v odst. 1. Tento postup však v případě žalobce nelze využít, neboť žalobce po dobu svého služebního poměru nedosáhl vyššího vzdělání. Z tohoto důvodu je nutné na jmenování žalobce do vyšší hodnosti stanovené pro služební místo aplikovat § 7a zákona o vojácích z povolání, podle něhož *voják může být do vyšší hodnosti stanovené pro služební místo jmenován nejdříve dnem zařazení na služební místo, pokud pro ni splnil kvalifikační předpoklady, byl pro ni hodnocen jako způsobilý a v dosažené hodnosti setrval alespoň nejkratší stanovenou dobu*.
31. Je třeba dále zdůraznit, že § 47 zákona o vojácích v záloze výslovně vylučuje aplikaci § 7 zákona o vojácích z povolání, který mj. stanovuje hodnostní sbory a hodnosti. Soudu není zřejmý smysl a účel, proč je celé toto ustanovení vyloučeno pro použití na služební poměr vojáků v aktivní záloze, neboť zákon o vojácích v záloze pracuje s pojmy „hodnost“ a „hodnostní sbor“ (srov. např. § 5 a § 7 zákona o vojácích v záloze), aniž by současně hodnosti a hodností sbory autonomně stanovil. Podle přesvědčení soudu tedy neexistuje žádný rozumný důvod, proč by neměl být na služební poměr vojáků v aktivní záloze aplikován přinejmenším § 7 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, který vymezuje hodnostní sbory a hodnosti. Dle názoru soudu jde tedy o zjevné legislativní nedopatření, a proto konstatuje, že § 7 odst. 2 zákona o vojácích z povolání se vztahuje i na vojáky v aktivní záloze. Ke stejnému závěru by ostatně soud musel dojít i za použití *analogie iuris*, neboť otázka hodnostních sborů a hodností není zákonem o vojácích v záloze upravena, a soud by tak musel aplikovat právní předpis, který je svým obsahem nejbližším, což je ve vztahu k zákonu o vojácích v záloze nepochybně právě zákon o vojácích z povolání a jeho § 7 odst. 2.
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

32. Správní orgány při posuzování žádosti žalobce vycházely rovněž z čl. 3 odst. 3 rozkazu č. 22/2016, podle něhož *vojáka lze zařadit na nové služební místo se stanovenou vyšší hodností, pro které voják nesplňuje výsluhu v hodnosti podle § 5 zákona č. 45/2016 Sb., dosáhl-li hodnosti o jeden stupeň nižší, než je hodnost stanovená v novém služebním zařazení*. Soud podotýká, že z obsahu a vzájemného vztahu jednotlivých ustanovení rozkazu č. 22/2016 [srov. jeho čl. 1 písm. a), čl. 3 odst. 1, 3 a 4] plyne, že slovní spojení „lze zařadit na nové služební místo“ neznačí nově vzniklé služební místo, jak tvrdí žalobce, nýbrž nové zařazení na volné služební místo vojáka v aktivní záloze, a toto ustanovení se tedy na projednávanou věc použije. Dále správní orgány aplikovaly čl. 4 odst. 1 uvedeného rozkazu, podle kterého platí, že *voják může být jmenován do vyšší hodnosti: a) je-li předurčen nebo zařazen na služební místo, pro které je stanovena vyšší hodnost, b) splňuje-li nejkratší dobu zařazení v hodnosti podle § 5 zákona č. 45/2016 Sb. a c) splňuje-li kvalifikační předpoklad*. Soud je přesvědčen o tom, že se výše citované články rozkazu č. 22/2016 na případ žalobce vztahují, tedy že správní orgány úpravu obsaženou v rozkazu č. 22/2016 užily zcela správně, neboť uvedený rozkaz provádí zákon o vojácích v záloze a citovaná úprava není v rozporu se zákonem o vojácích v záloze. Výše citovaná ustanovení rozkazu č. 22/2016, který upravuje některé otázky právních poměrů vojáků v aktivní záloze, jsou proto na situaci žalobce plně aplikovatelná a vylučují použití čl. 15 odst. 2 rozkazu č. 63/2015, který se vztahuje pouze na vojáky z povolání. Soud tedy nesouhlasí se žalobcem v tom, že by na situaci žalobce měl být aplikován čl. 15 odst. 2 rozkazu č. 63/2015. Námitky žalobce týkající se nutnosti aplikace uvedeného článku na žalobcův případ a toho, že splňuje veškeré podmínky stanovené ve větě druhé tohoto článku, jsou tudíž zcela nepřípadné.
33. Pokud jde o otázku přeložení vojáka v aktivní záloze, s tímto institutem zákon o vojácích v záloze vůbec nepracuje, a proto je u podmínek pro přeložení vojáka v aktivní záloze nutno vycházet pouze z § 16 zákona o vojácích z povolání. Podle § 16 odst. 1 tohoto zákona *voják může být přeložen k výkonu služby do jiného místa výkonu služby nebo do podřízenosti jiného služebního orgánu ve stejném místě výkonu služby. Jiným místem výkonu služby se rozumí obec, ve které má voják stanoveno nové místo výkonu služby (dále jen "místo přeložení")*. Podle odst. 2 *voják může být na vlastní žádost přeložen do jiného místa výkonu služby nebo do podřízenosti jiného služebního orgánu ve stejném místě výkonu služby, je-li to v souladu se zájmy služby*. Tímto ustanovením je upravena mobilita personálu podle potřeb ozbrojených sil, přičemž přeložení je vždy nutně spojeno s novým služebním zařazením. Voják může být přeložen do jiného místa výkonu služby, kterým je jiná obec, než ve které konal službu doposud, popřípadě lze vojáka přeložit i v rámci stejné obce v případě přeložení do podřízenosti jiného služebního orgánu.
34. Soud dále konstatuje, že z výše popsanych ustanovení zákona o vojácích v záloze, zákona o vojácích z povolání, jakož i rozkazu č. 22/2016 je zřejmé, že rozhodování správních orgánů o přeložení vojáka v aktivní záloze na jiné místo výkonu služby a s tím spojené rozhodování o zařazení na nové služební místo a jmenování do (vyšší) hodnosti je založeno na správním uvážení. Z gramatického výkladu příslušných ustanovení daných právních předpisů (jsou uvozeny slovy „může“ či „lze“ – srov. např. § 7a a § 16 zákona o vojácích z povolání, čl. 3 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 rozkazu č. 22/2016) vyplývá, že záleží na úvaze správních orgánů, zda žádosti vojáka v aktivní záloze vyhoví, nebo ji zamítnou. Při přezkumu rozhodnutí, které vychází ze správního uvážení, soudy přezkoumávají to, zda bylo vydáno v řádném řízení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil (§ 78 odst. 1 poslední věta s. ř. s.). Prostor pro uvážení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správního orgánu má vždy své limity. Ty jsou buď stanoveny zákonem, nebo si je musí správní orgán vymezit ve své rozhodovací praxi sám a následně je také dodržovat. Předem stanovená kritéria pro rozhodování však nesmí být excesivní, tj. nemohou například stanovovat diskriminační podmínky, na základě kterých by mělo být rozhodováno. Důvody svého rozhodnutí musí správní orgán uvést v odůvodnění rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 35/2012–40, publ. pod č. 2736/2013 Sb. NSS, www.nssoud.cz). V rámci soudního přezkumu pak soudu přísluší posoudit pouze to, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení.

35. Soud tedy shrnuje, že pro přeložení do jiného místa výkonu služby a zařazení na nové služební místo je podle § 6 odst. 3 a § 7a zákona o vojácích z povolání ve spojení s čl. 3 odst. 3 rozkazu č. 22/2016 jednou z podmínek doba zařazení do hodnosti. Aby žalobce mohl být přeložen a zároveň zařazen na jím požadované služební místo mladší instruktor s plánovanou hodností rotmistr, musel by splňovat nejen kvalifikační předpoklady, ale též dobu zařazení v hodnosti, což pro hodnost svobodníka, ve které byl žalobce naposledy zařazen, dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o vojácích v záloze činí 2 roky. Mezi účastníky přitom nebylo sporu o tom, že žalobce byl do hodnosti svobodníka jmenován dne 1. 2. 2016, a nesplňoval tudíž jak v době podání jeho žádosti, tak v době rozhodování správních orgánů minimální dobu zařazení v hodnosti svobodníka pro jmenování do vyšší hodnosti rotmistra. Stejnými argumenty odůvodnily své závěry též správní orgány. Závěry správních orgánů tedy odpovídají zákonné úpravě. Za této situace soud konstatuje, že v projednávané věci nezjistil, že by správní orgány překročily zákonem stanovené meze správního uvážení nebo že by je zneužily a že by nezohlednily konkrétní okolnosti případu. Rozhodnutí správních orgánů, kterými byla zamítnuta žádost žalobce o přeložení k Výcvikové skupině aktivních záloh při velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov a zařazení na služební místo mladší instruktor s plánovanou hodností rotmistr, proto není nezákonné. Ba naopak lze konstatovat, že to byl žalobce, jenž výše uvedené právní předpisy a rozkazy vykládal nepřipustným a účelovým způsobem tak, aby docílil kýženého přeložení k Výcvikové skupině aktivních záloh při velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov a zařazení na služební místo mladší instruktor. Žalobce by si měl rovněž uvědomit, že na přeložení do jiného místa výkonu služby - a s tím spojené zařazení na nové služební místo a jmenování do vyšší hodnosti - nemá voják v aktivní záloze právní nárok, neboť rozhodující jsou potřeby Armády České republiky, nikoli vlastní zájmy či subjektivní přesvědčení vojáka v aktivní záloze.
36. Soud souhlasí se žalovaným v tom, že novela rozkazu č. 22/2016, jež nabyla účinnosti dne 30. 3. 2018, se na projednávanou věc neuplatní. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že soud rozhoduje podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jelikož žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 5. 2017, uvedená novelizace nemůže mít z pohledu soudního přezkumu žádný vliv na právní stav, který tu byl v době rozhodnutí správních orgánů. Soud proto pro nadbytečnost neprováděl dokazování novelizovaným rozkazem č. 22/2016 (účinným od 30. 3. 2018), který žalobce doložil v průběhu soudního řízení, neboť ten na skutkovém a právním stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, nemůže ničeho změnit.
37. Námitky žalobce, že vykonává činnost pro služební místo rotného, placen je jako četař, jmenován je do hodnosti svobodník a nelze ho jmenovat do hodnosti rotmistra, jsou pro daná řízení zcela irelevantní, neboť nesouvisí s předmětem tohoto řízení, jímž bylo posouzení zákonnosti rozhodnutí správních orgánů o zamítnutí jeho žádosti o přeložení Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

k Výcvikové skupině aktivních záloh při velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov a zařazení na služební místo mladší instruktor s plánovanou hodností rotmistr. Těmito námitkami se tedy soud nezabýval.

38. Žalobu soud vyhodnotil v mezích žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 28. srpna 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.